

DEZINFORMACIJOS SKLAIDOS MAŽINIMAS

Monika Nedzinskaitė
Žygimantas Tamošauskas

Kurk
Lietuvai

TIKSLINIŲ UŽSIENIO AUDITORIJŲ ANALIZĖ

- ▶ Tyrimo metu 2018 m. spalio mėnesį buvo apklausta 313 respondentų iš daugiau nei dešimties Vakarų pasaulio šalių.
- ▶ Tyrimu siekta identifikuoti, kokia informacija ir kokiais kanalais pasiekia užsienio auditorijas, bei nustatyti, kokių kanalų naudojimas padėtų spręsti dezinformacijos problemą.

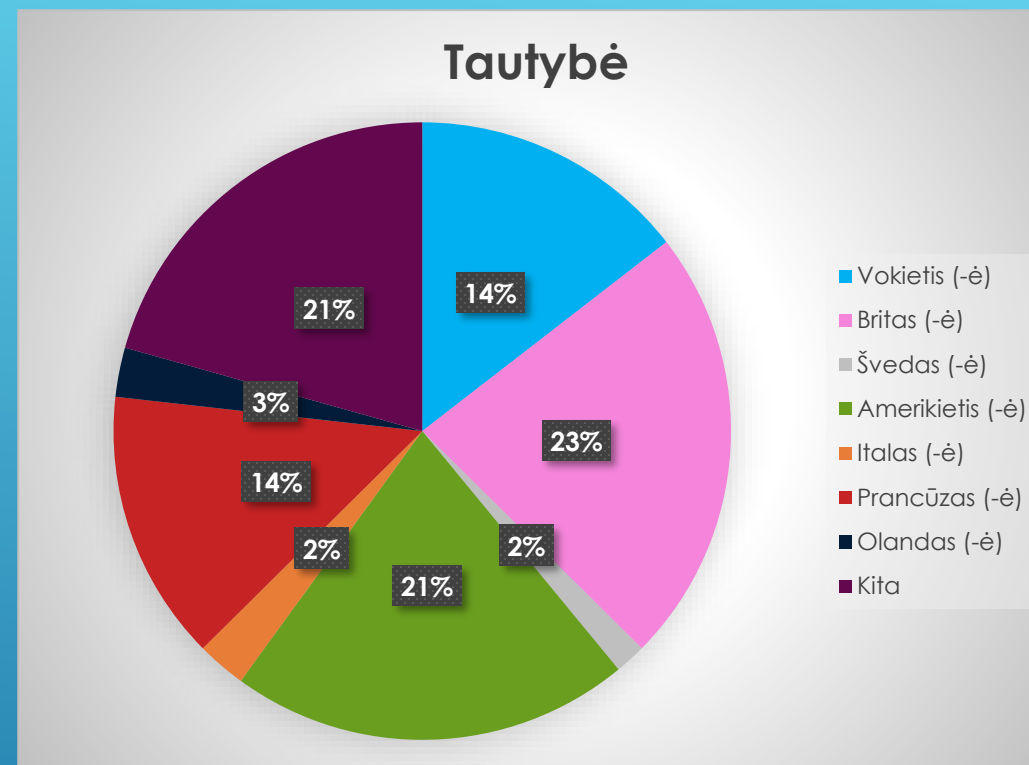
APIE TYRIMĄ

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

Kurk
Lietuvai

- Tyrimo metu daug dėmesio buvo skirta respondentams iš Lietuvai strategiškai svarbių Vakarų valstybių: Jungtinės Karalystės, Jungtinių Amerikos Valstijų, Vokietijos bei Prancūzijos.

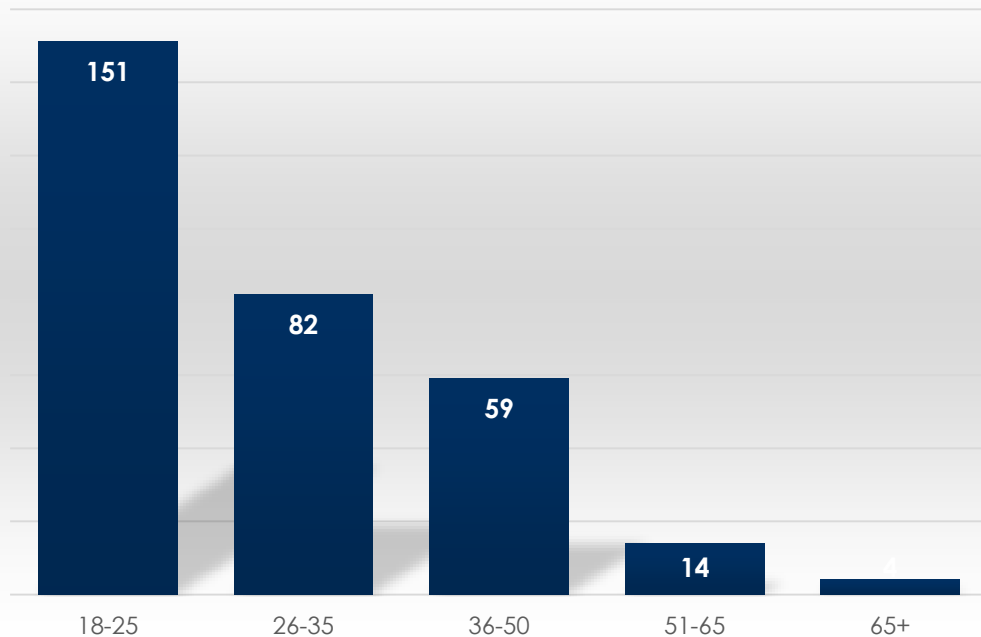

TIKSLINĖ AUDITORIJA

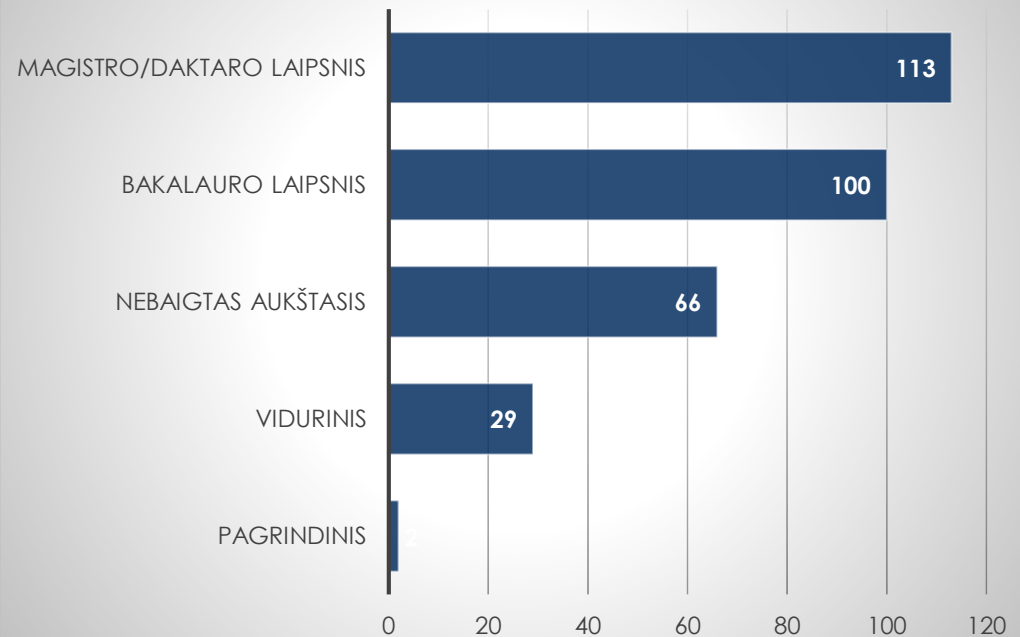

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

Amžius

Išsilavinimas

DEMOGRAFINIAI KLAUSIMAI

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

- ▶ Nors didžioji dalis apklaustųjų buvo įgiję aukštąjį išsilavinimą, beveik trys ketvirtadaliai respondentų savo žinias apie Lietuvos istoriją vertino prastai arba visiškai prastai.

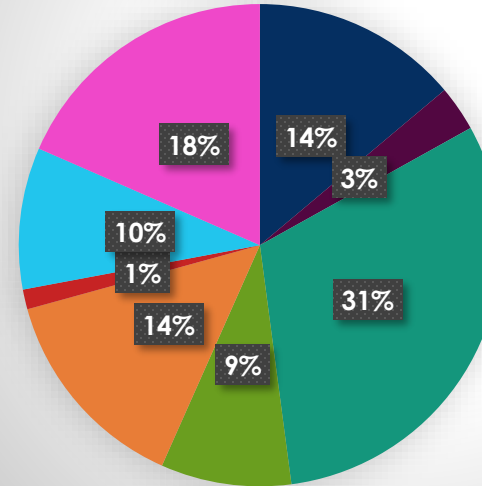
AR VAKARUOSE LIETUVOS ISTORIJA GIRDIMA?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

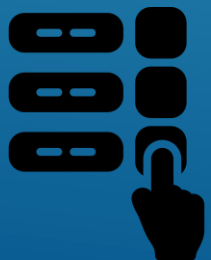
- ▶ Tyrimo metu identifikuota, kad itin svarbus šaltinis informacijos sklaidai yra internetas, taip pat minėtina televizija, laikraščiai bei socialiniai tinklai.
- ▶ Pabrėžtina, kad internetas, kaip pagrindinis informacijos šaltinis, galėjo būti dažnai minimas dėl jauno respondentų amžiaus, taigi, svarbu nenuvertinti kitų kanalų svarbos.
- ▶ Respondentai, pasirinkę pateikti savo atsakymo variantą (skiltis „Kita“) dažniausiai minėjo Lietuvos gyventojus kaip vieną iš pagrindinių informacijos apie Lietuvą šaltinių.

Iš kokių šaltinių sėmėtės informacijos apie Lietuvą praeityje?

- Televizija
- Radijas
- Internetas
- Moksliniai leidiniai
- Laikraščiai (įskaitant skaitmeninius)
- Konferencijos
- Socialiniai tinklai
- Kita

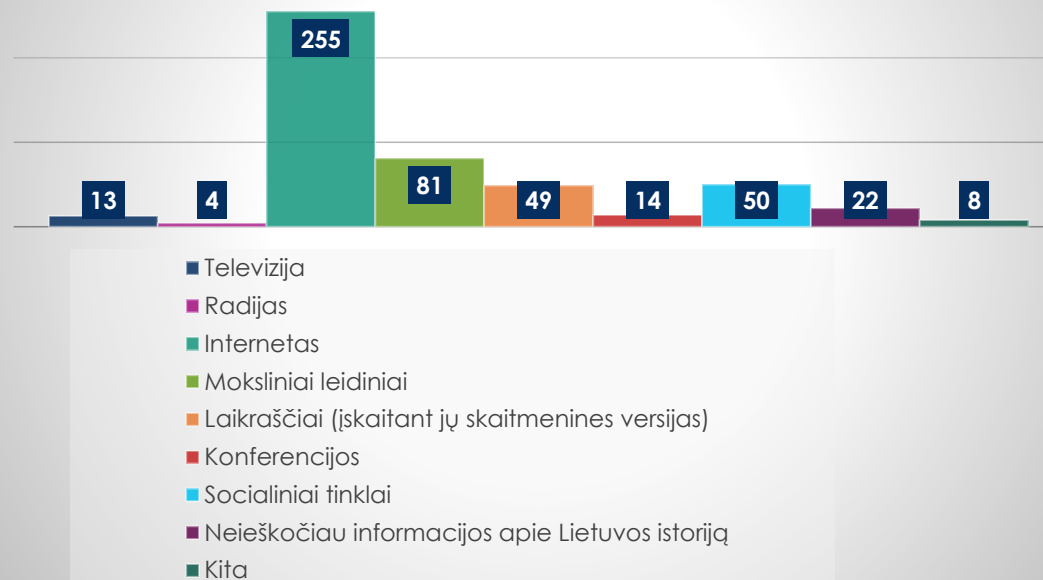
KAIP INFORMACIJA APIE LIETUVĄ PASIEKIA UŽSIENĮ?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir Žygimantas Tamošauskas

- ▶ Didžioji dalis apklaustųjų teigė, kad naujos informacijos apie Lietuvą ieškotų internete.
- ▶ Palyginti nedidelė dalis respondentų įvardino mokslinius leidinius, laikraščius bei televiziją kaip pagrindinius tokios medžiagos šaltinius.

Jei norėtumėte rasti naujos informacijos apie Lietuvą, kur jos ieškotumėte?

KOKIE INFORMACIJOS ŠALTINIAI PATRAUKLIAUSI?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

- ▶ Tyrimas parodė, kad naujienos apie Lietuvos istoriją užsienio auditorijas pasiekia itin retai.
- ▶ Net 138 respondentai (45% visų apklaustųjų) teigė, kad informacija apie Lietuvos istoriją jų nepasiekia iš viso.

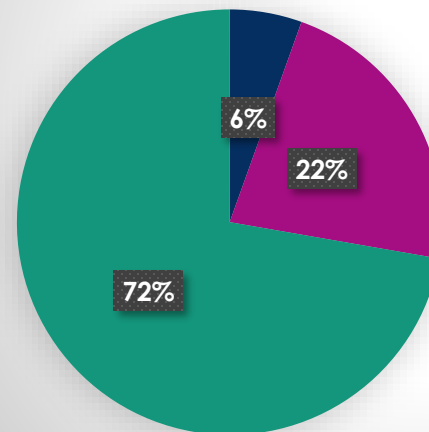
AR ŽINIOS APIE LIETUVOS ISTORIJĄ PASIEKIA UŽSIENĮ?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

- ▶ Daugiau nei 70% apklaustųjų teigė nežinantys apie bandymus skleisti klaidingus istorinius naratyvus siekiant diskredituoti Lietuvos įvaizdį.
- ▶ Respondentai, žinantys apie šias dezinformacijos kampanijas, dažniausiai teigė manantys, kad šios kampanijos nėra veiksmingos.

Ar žinote apie bandymus skleisti klaidingus istorinius naratyvus siekiant diskredituoti Lietuvos tarptautinį įvaizdį ir ar manote, kad šie bandymai yra sėkmingi?

- Žinau apie bandymus skleisti klaidingus istorinius naratyvus ir manau, kad jie yra veiksmingi
- Žinau apie bandymus skleisti klaidingus istorinius naratyvus, bet manau, kad jie nėra veiksmingi
- Nežinau apie bandymus skleisti klaidingus istorinius naratyvus

LIETUVOS ISTORIJA DEZINFORMACIJOS KONTEKSTE

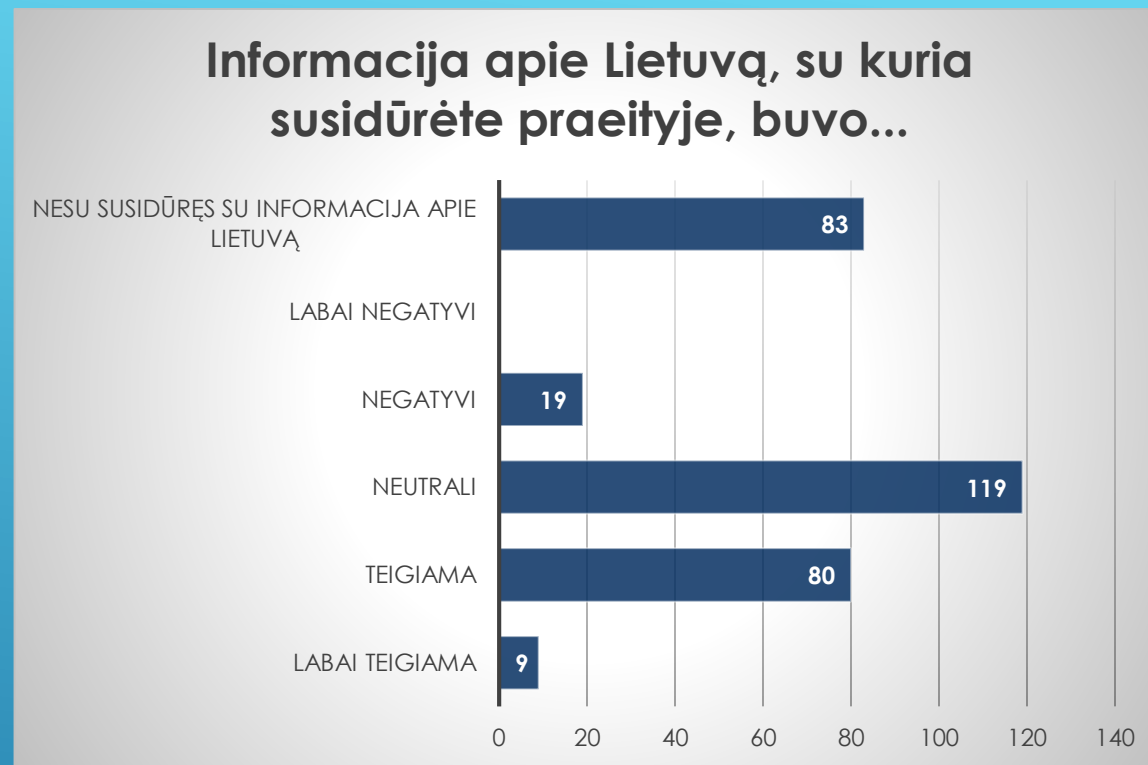

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

Kurk
Lietuvai

- ▶ Tyrimo rezultatai taip pat parodė, kad užsienio respondentus dažniausiai pasiekia neutrali arba teigiama informacija apie Lietuvą.
- ▶ Tik 19 respondentų (6%) teigė susiduriantys su negatyvia informacija.

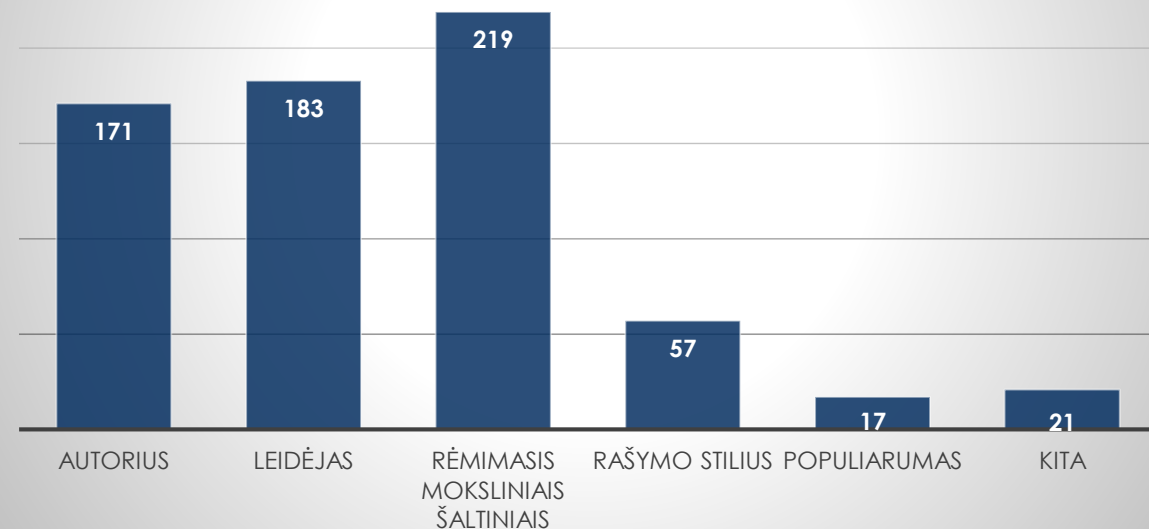
KOKIA INFORMACIJA PASIEKIA UŽSIENĮ?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

- ▶ Užsienio auditorijos atstovų nuomone, labiausiai prie istorinių tekstų patikimumo prisideda rėmimasis moksliniais šaltiniais, leidėjas bei autorius – šiuos faktorius minėjo daugiau nei pusė apklaustųjų.

Kas jūsų nuomone labiausiai prisideda prie publikacijų istorinėmis temomis patikimumo?

KUO PASITIKI UŽSIENIO AUDITORIJOS?

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

TYRIMO IŠVADOS

- ▶ Mažas respondentų turimų žinių apie Lietuvą bei vykdomas manipuliacijas Lietuvos istorija kiekis didina riziką, kad užsienio auditorijos atstovai gali būti lengvai paveikiami dezinformacijos.
- ▶ Itin svarbi rolė tenka pirmą kartą užsienio šalių atstovus pasiekiančiai informacijai. Tikėtina, kad būtent ši informacija prisidėtų prie stiprios pirminės nuomonės apie Lietuvą formavimo ir skeptiško vėliau pasirodančių faktų vertinimo.
- ▶ Daugiau nei du trečdaliai apklausos dalyvių teigė praeityje susidūrę daugiausia su teigiamomis arba neutraliomis žiniomis apie Lietuvą, o tai galėtų reikšti, kad užsienio auditorijos dėmesį patraukti labiau linkusi yra pozityvi informacija.
- ▶ Apklausos dalyvių žinių apie Lietuvos istorija stoka rodo, kad ši tema užsienio piliečiams nėra aktuali, todėl svarbu informaciją užsienio auditorijoms pateikti trumpai, aiškiai ir inovatyviai.

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

Kurk
Lietuvai

TYRIMO IŠVADOS

- ▶ Tikėtina, kad efektyvesnė informacijos sklaida ir užsienio auditorijų supažindinimas su Lietuvos identitetu bei jai priešišky šalių vykdomais istorijos politikos projektais padėtų mažinti pastarųjų poveikį.
- ▶ Rengiant informaciją apie Lietuvą užsienio auditorijoms būtina užtikrinti jos tikslumą ir patikimumą, o informacijos sklaidai pasitelkti įvairius kanalus, itin daug dėmesio skiriant internetui.
- ▶ Siekiant didesnio užsienio skaitytojų pasitikėjimo, svarbu didinti geros reputacijos autorių darbų prieinamumą užsienyje, palaikyti ryšius su įtakingais tekstų leidėjais, bei rūpintis moksliniais šaltiniais pagrįstų publikacijų sklaida.

Parengė Monika Nedzinskaitė ir
Žygimantas Tamošauskas

Kurk
Lietuvai